

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
Початкова освіта**

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність: 013 Початкова освіта

спеціалізація: іноземна мова

кваліфікація освітня: магістр початкової освіти

кваліфікації професійні: викладач педагогіки і методик початкової освіти, учитель початкової школи, організатор початкової освіти, учитель іноземної мови початкової школи, учитель-дефектолог

кваліфікація в дипломі: магістр початкової освіти. Викладач педагогіки і методик початкової освіти, учитель початкової школи, організатор початкової освіти, учитель іноземної мови початкової школи, учитель-дефектолог

Розглянуто та затверджено на засіданні
Вченої ради
Протокол від «25» квітня 2019 року № 9
Ректор, Голова Вченої ради

В.В. Нечипоренко

м. Запоріжжя, 2019 рік

Передмова

1. РОЗРОБЛЕНО

Проектною групою Хортицької національної академії

ВНЕСЕНО

Проектною групою комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради

2. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказом ректора комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради від «25» квітня 2019 року № 59

3. РОЗРОБНИКИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Початкова освіта

Борисов В.В. – доктор педагогічних наук, професор

Хортицька національна академія

Лупінович С.М. – кандидат педагогічних наук, доцент

Хортицька національна академія

Марків В.М. – кандидат педагогічних наук, доцент

Хортицька національна академія

Цимбалару А.Д. – доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник

Інститут педагогіки НАПН України

ВСТУП

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, у якому визначається термін і зміст навчання, форми атестації, встановлюються вимоги до змісту, обсягу і рівня освітньої та професійної підготовки фахівця за другим (магістерським) рівнем зі спеціальності 013 Початкова освіта, галузі знань 01 Освіта.

Освітньо-професійна програма підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем спеціальності 013 Початкова освіта використовується при:

- розробці та коригуванні відповідних навчальних планів і програм навчальних дисциплін;
- розробці засобів діагностики рівня освітньо-професійної підготовки фахівця;
- визначенні змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації.

Освітньо-професійну програму укладено на підставі нормативно-правових документів:

Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту»;

Указу Президента України від 25 червня 2013 року №344/2013 «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року»;

Постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;

Постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»;

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;

ДК 003:2010 Державного класифікатора професій, затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 02.09.2015 року № 1084;

ДК 016-2010 Державного класифікатора видів продукції та послуг;

ДК 009-2010 Державного класифікатора видів економічної діяльності з змінами і доповненнями, внесеними наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 29 листопада 2010 року № 530;

Наказу Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 р. № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266»;

Рамки кваліфікацій для Європейського простору вищої освіти (The Framework of Qualifications for the European Higher Education Area, FQ-ENEA);

Європейські рамки кваліфікацій для навчання упродовж життя (European Qualifications Framework for Life long Learning, EQF – LLL);

Національної рамки кваліфікацій;

Стандарт вищої освіти України (проект), галузь знань – 01 Освіта, спеціальність – 013 Початкова освіта.

Фахівець готується до виконання професійних завдань відповідно до нормативних кваліфікаційних вимог та основних положень вищої освіти України.

Магістр початкової освіти одержує академічну та професійну підготовку з циклів загальної та професійної підготовки. Підготовка магістра передбачає вивчення вибірових навчальних дисциплін, виконання робіт практичного характеру за фахом.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

1.1. Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність – 013 Початкова освіта, спеціалізація – Іноземна мова.

1.2. Нормативний термін навчання: 1 рік 5 місяців.

1.3. Освітній ступінь – магістр.

2. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем спеціальності 013 Початкова освіта

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради; факультет реабілітаційної педагогіки та соціальної роботи; кафедра педагогіки та методик навчання
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр початкової освіти. Викладач педагогіки і методик початкової освіти, учитель початкової школи, організатор початкової освіти, учитель іноземної мови початкової школи, учитель-дефектолог
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Початкова освіта
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, ступінь, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,5 роки
Наявність акредитації	Період акредитації – 2020 рік; програма впроваджується в 2018 році.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, FQ-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра або ОКР спеціаліста
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої	До 2020 року

<i>програми</i>		
2 – Мета освітньої програми		
Створення цілісної системи підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних вирішувати складні, нестандартні завдання і проблеми інноваційного та дослідницького характеру в галузях початкової та вищої освіти, які володіють необхідними для виконання професійної діяльності компетенціями (загальними, спеціальними (фаховими)). Формування високого рівня професіоналізму, наукової та загальної культури сучасного спеціаліста (вчителя/викладача/керівника), конкурентоспроможного, інтегрованого в європейський та світовий освітній простір		
3 – Характеристика освітньої програми		
<i>Предметна (галузь спеціальність, спеціалізація наявності)</i>	<i>область знань, (за</i>	01 Освіта/Педагогіка 013 Початкова освіта Іноземна мова
<i>Орієнтація програми</i>	<i>освітньої</i>	Програма орієнтована на забезпечення соціокультурної сфери кваліфікованими, компетентними учителями початкових класів/викладачами вищої школи/керівниками початкової освіти з урахуванням специфіки професійної діяльності та професійно-особистісних особливостей педагогів із різних галузей професійної діяльності у соціокультурній сфері
<i>Основний освітньої програми та спеціалізації</i>	<i>фокус</i>	Освіта в галузі педагогіки вищої школи та методик навчання в системі початкової освіти. Акцент на ідентифікації педагогічних задач/проблем та використанні діагностичних, методичних, корекційно-розвивальних, просвітницьких форм, враховуючи сучасні тенденції розвитку освіти. Формування здатності здійснювати інноваційну діяльність щодо підвищення якості освітнього процесу в початковій школі та при викладанні педагогічних дисциплін у вищій школі. Формування іншомовної комунікативної компетентності для безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування.
<i>Особливості програми</i>		Інтеграція фахової підготовки в галузі початкової освіти та викладання педагогіки у вищій школі з інноваційною, пошуково-дослідницькою діяльністю. Освітньо-професійна програма базується на загальновідомих та загальновизнаних наукових

	результатах та практичних розробках у галузі початкової та вищої освіти із врахуванням сучасного стану теоретичної та практичної педагогіки; сучасних знаннях галузевого законодавства у сфері початкової та вищої школи.
4. – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Випускників програми призначено для викладацької, освітньої, науково-методичної, організаційно-керівної діяльності в системі освіти України. Магістр може бути використаний для роботи в закладах освіти; позашкільної освіти; реабілітаційних центрах; наукових і методичних установах тощо.
<i>Подальше навчання</i>	Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень)
5. – Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	<p>Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуальний підхід тощо.</p> <p>Навчання будується на основі теоретичної та практичної підготовки, самостійної роботи (з використанням ІКТ). Практичні завдання розраховані на цілеспрямований розвиток професійної майстерності майбутніх фахівців.</p> <p>Самостійна робота передбачає виконання практичних завдань, ІНДЗ, з метою закріплення теоретичних знань і практичних навичок. Для їх виконання плануються поточні та індивідуальні консультації студентів з викладачем.</p> <p>Атестація здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення навчання і повного виконання навчального плану магістра у вигляді комплексного кваліфікаційного іспиту з дисциплін спеціальності «Початкова освіта» та комплексного кваліфікаційного іспиту з дисциплін спеціалізації, які засвідчують професійне володіння студентом методиками викладання дисциплін у початковій та вищій школі, виховними, сучасними інноваційними технологіями; знаннями щодо супроводу учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному закладі освіти; здатність самостійно вирішувати проблемно-пошукові завдання.</p>

Оцінювання	<p>Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль тощо.</p> <p>Форми контролю: тестування, усне та письмове опитування, захист практичних завдань, звітів з практик, усні та письмові екзамени, кваліфікаційні іспити тощо.</p> <p>Накопичувальна бально-рейтингова система.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за: національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); зараховано/не зараховано; 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС</p>
6. – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері початкової та вищої освіти або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальнонавчальна 2. Інформаційно-аналітична 3. Дослідницько-праксеологічна 4. Комунікативна 5. Громадянська 6. Етична 7. Соціокультурна 8. Міжособистісної взаємодії 9. Адаптивна 10. Рефлексивна 11. Здоров'язбережувальна 12. Інформаційно-комунікаційна
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предметна компетентність: <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Філологічна 1.2. Математична 1.3. Інформаційно-комунікаційна 1.4. Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій 1.5. Культурна 1.6. Громадянські та соціальні 2. Психологічна компетентність: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Диференціально-психологічна 2.2. Соціально-психологічна 2.3. Аутопсихологічна 3. Педагогічна компетентність: <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Дидактична 3.2. Виховна

	<p>3.3. Організаційна</p> <p>4. Методична компетентність:</p> <p>4.1. Нормативна</p> <p>4.2. Варіативна</p> <p>4.3. Спеціально-методична</p> <p>4.4. Контрольно-оцінювальна</p> <p>4.5. Проектувально-моделювальна</p> <p>4.6. Технологічна</p> <p>5. Професійно-комунікативна компетентність</p> <p>5.1. Емоційна</p> <p>5.2. Вербально-логічна</p> <p>5.3. Інтерактивна</p> <p>5.4. Соціально-комунікативна</p> <p>5.5. Технічна</p> <p>5.6. Предметно-змістова</p>
7. - Програмні результати навчання	
<p>1. Бути здатними ефективно працювати в різних аспектах (учитель початкової школи, викладач, керівник тощо).</p> <p>2. Знати сучасні теоретичні основи освітніх галузей, визначених державними стандартами початкової загальної освіти та вищої освіти.</p> <p>3. Знати мету, завдання, зміст, методи, організаційні форми й засоби початкової та вищої освіти.</p> <p>4. Знати закономірності та теорію процесу навчального пізнання, сучасні навчальні, педагогічні технології.</p> <p>5. Знати суть методичних систем навчання учнів початкової школи освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.</p> <p>6. Знати сучасні концепції, завдання, зміст, методи, організаційні форми і засоби початкової та вищої освіти; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу; методи діагностики та корекції психофізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку.</p> <p>7. Знати традиційні та інноваційні підходи, технології організації та проведення методичної роботи в закладах загальної середньої та вищої освіти за напрямками діяльності вчителя, викладача, керівника; принципи адміністрування та управління.</p> <p>8. Знати зміст нормативних документів, що регламентують зміст початкової та вищої освіти України: державних стандартів початкової та вищої освіти, навчальних програм предметів (дисциплін), які вивчаються в початковій та вищій школі, критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти початкової та вищої школи; права та обов'язки всіх суб'єктів освітнього процесу; умови і передумови функціонування закладів загальної середньої та вищої освіти.</p> <p>9. Застосовувати знання, уміння й навички, що становлять теоретичну основу освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти, під час розв'язування навчально-пізнавальних і професійно</p>	

зорієнтованих задач.

10. Проектувати процес навчання з предмету у вигляді календарно-тематичного планування для певного класу, теми.

11. Моделювати процес навчання здобувачів освіти початкової та вищої школи певного предмету (дисципліни).

12. Проводити моніторинг якості навчальних досягнень учнів/студентів із певної теми. Здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів/студентів згідно з критеріями оцінювання, визначеними у програмі з певного предмету/дисципліни.

13. Проводити уроки в початковій школі та лекції у вищій школі, аналізувати урок/лекцію щодо досягнення його/її мети й завдань, оцінювати ефективність застосованих форм, методів, засобів і технологій.

14. Здійснювати комунікацію, орієнтуючись на стилі мовленнєвого спілкування у процесі вирішення професійно-педагогічних задач.

15. Прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу початкової та вищої школи на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету.

16. Використовувати засоби вербальної та невербальної комунікації задля підвищення рівня професійної культури майбутнього вчителя/викладача/керівника.

17. Виявляти та формулювати проблеми, визначати об'єкт та предмет дослідження, формулювати мету та гіпотезу дослідження, визначати основні поняття; підбирати і використовувати універсальні та спеціальні методи дослідження; створювати, передавати та упроваджувати результати дослідження у практику; поважати авторські права.

18. Володіти вміннями організовувати та брати участь у роботі кафедр, в організації та проведенні семінарів, конференцій, педагогічних читань, виставок, конкурсів, майстер-класів, у розробленні навчально-методичних та науково-методичних матеріалів щодо покращення якості роботи та професійної майстерності, компетентності.

19. Учатися впродовж життя й удосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.

20. Аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій.

21. Створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів/студентів, незалежно від соціально-культурно-економічного контексту.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА СФЕРИ Й ОБ'ЄКТІВ ДІЯЛЬНОСТІ

випускників із вищою освітою за другим (магістерським) рівнем спеціальності 013 Початкова освіта освітнього ступеня – магістр

Основною метою освітнього процесу здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 013 Початкова освіта другого (магістерського) рівня є консолідація зусиль та наукових розробок щодо

розширення у регіоні надання педагогічних послуг населенню, зокрема, в сфері загальної початкової, спеціальної початкової та вищої освіти.

Сфери використання магістрів спеціальності 013 Початкова освіта.

Професійна діяльність учителя початкових класів/викладача/керівника відповідає вимогам системи освіти та потребам суспільства і передбачає надання широкого спектру освітніх послуг. Об'єктами професійної діяльності є: заклади загальної середньої та вищої освіти.

Магістр спеціальності 013 Початкової освіти повинен мати високий рівень професійної компетентності, що включає:

- знання та розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності учителя/викладача/керівника;
- здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати педагогічне дослідження та формулювати аргументовані висновки й рекомендації;
- здатність організовувати та надавати психолого-педагогічну допомогу;
- здатність здійснювати просвітницьку та профілактичну роботу відповідно до запиту;
- здатність усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики;
- здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку;
- навички міжособистісного спілкування та роботи в команді у процесі професійної діяльності;
- уміння адаптуватися до нових ситуацій та здатність до професійної мобільності.

4. ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ до випускників з вищою освітою зі спеціальності 013 Початкова освіта освітнього ступеня *магістр*

4.1. Загальні вимоги

Підготовка магістрів здійснюється 1 рік 5 місяців на основі ступеня бакалавра та ОКР спеціаліста.

Освітньо-професійна програма складається з циклів загальної підготовки та професійної підготовки та дисциплін самостійного вибору закладу вищої освіти, вільного вибору студента.

Магістри проходять педагогічну, управлінську, науково-педагогічну практики. Студенти проходять різні види практик на базі закладів загальної середньої та вищої освіти, навчально-реабілітаційних центрів м. Запоріжжя та області. Метою практик є аналіз педагогічної діяльності закладів/установ; ознайомлення студентів із основними видами діяльності учителя початкових

класів, викладача, керівника з нормативно-правовою базою; закріплення і вдосконалення професійних умінь та навичок.

Атестація здійснюється Екзаменаційною комісією згідно з вимогами до атестації після завершення навчання і повного виконання навчального плану магістра у вигляді комплексного кваліфікаційного іспиту з дисциплін спеціальності «Початкова освіта» та комплексного кваліфікаційного іспиту з дисциплін спеціалізації.

4.2. Вимоги до знань та умінь за дисциплінами відповідних циклів

4.2.1. Вимоги до циклу дисциплін загальної підготовки:

За результатами загальної підготовки магістр повинен **знати**:

- законодавчу базу у сфері початкової та вищої освіти, державні стандарти початкової та вищої освіти;
- особливості та тенденції використання менеджменту в освітній сфері;
- досконало державну мову та мати знання іноземної мови;
- наукові основи педагогіки та психології вищої школи зміст основних понять;
- умови використання сучасних інформаційних технологій у сфері педагогічної діяльності;
- структуру та технологію проведення, правила оформлення і представлення результатів наукового дослідження;
- методи й засоби організації навчання, виховання й корекційно-педагогічної допомоги дітям з особливими освітніми потребами.

Випускник повинен у повному обсязі знати дисципліни циклу загальної підготовки, повинен **уміти**:

- застосовувати знання державної мови у професійній діяльності, вміти спілкуватись іноземною мовою в усній та письмовій формах;
- визначати доцільність використання сучасних інформаційних технологій у сфері педагогічної діяльності;
- формулювати ціль та задачі досліджень, застосовувати методологію наукового дослідження, оформляти результати дослідження у вигляді звіту, статті;
- володіти педагогічно доцільними формами, методами й засобами корекційно-розвиткового виховання й навчання;
- збирати, систематизувати й аналізувати статистичну інформацію з використанням сучасних програмних засобів;
- визначати особливості організації та управління навчальною діяльністю учнів та студентів і вплив цих процесів на їх інтелектуальний і особистісний розвиток та навчально-пізнавальну активність;
- дотримуватись в своїй мовленнєвій діяльності професійно-педагогічних етичних норм;
- продуктивно (абстрактно, образно, креативно, гнучко) мислити;
- самостійно шукати, обробляти інформацію, аналізувати;
- ідентифікувати, формулювати та розв'язувати педагогічні проблеми;

- застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності;
- генерувати нові ідеї;
- діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- діяти соціально відповідально та свідомо.

4.2.2. Вимоги до циклу дисциплін професійної підготовки:

Магістр повинен **знати:**

- особливості застосування діагностичного інструментарію в освітній сфері;
- основи змістовного і формального планування експериментів;
- особливості різних методик та технологій викладання дисциплін;
- понятійно-категоріальний апарат наукового знання про виховання та навчання молодших школярів, студентів;
- головні напрями та зміст діяльності учителя початкової школи/викладача/керівника, види, зміст та форми професійної діяльності;
- закономірності професійного становлення та самовизначення особистості;
- основні діагностичні методики, що використовуються в сфері освіти тощо.

Магістр повинен **уміти:**

- планувати і проводити науково-педагогічний експеримент, обробляти його результати;
- орієнтуватися у спеціальних методиках та технологіях;
- визначати шляхи вирішення конфліктних ситуацій в дитячому колективі та основні етапи виховного процесу;
- застосовувати отримані знання для проведення освітньої діяльності у закладі освіти;
- орієнтуватись у нормативно-правових документах, що регламентують навчання студента у вищому навчальному закладі та діяльність учителя;
- самостійно розбиратися на постановці і розв'язанні проблем, пов'язаних з організацією освітнього процесу;
- самостійно розбиратися у постановці і вирішенні проблем професійного самовизначення та самореалізації людини;
- складати навчальні робочі плани, плани виховної, корекційно-розвиткової роботи;
- застосовувати традиційні та інноваційні методики і технології організації освітнього процесу.

4.2.3. Вимоги до вибіркового навчальних дисциплін:

Магістр повинен **знати:**

- головні професійні вимоги до фахівця, який працює у закладі загальної середньої та вищої освіти;
- методи, прийоми, засоби і форми організації освітнього процесу;
- основи управління закладом освіти;

- сутність і роль вербальних та невербальних засобів спілкування, ефективні прийоми комунікації;
- структуру професійної діяльності учителя початкових класів/викладача/керівника.

Магістр повинен **уміти**:

- орієнтуватися в різних дизонтогеніях, визначати структуру дефекту та закономірності розвитку осіб із різними дизонтогеніями;
- застосовувати отримані педагогічні знання під час роботи у будь-яких типах закладів освіти, спеціальних та інтегрованих школах, навчально-реабілітаційних центрах тощо;
- досліджувати пріоритетні напрями розвитку управлінської теорії в соціальному просторі та освіті України;
- здійснювати аналіз причинно-наслідкових зв'язків та специфіки прояву різних труднощів у навчанні школярів;
- адекватно висловлювати свої почуття та розуміти почуттів інших людей, здійснювати самоаналіз та рефлексію;
- вибудовувати особисті плани та надавати допомогу іншим у їх розробці.

5. СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ПОЧАТКОВА ОСВІТА

ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

013 Початкова освіта

Термін навчання – 1 рік 5 місяців

<i>№</i>	<i>Цикл дисциплін</i>	<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	<i>Обсяг навчального часу</i>
1. ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
1.1.	Нормативні навчальні дисципліни	12	360
2. ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
2.1.	Нормативні навчальні дисципліни	25	750
2.2.	Практична підготовка	18	540
2.3.	Дисципліни самостійного вибору закладу вищої освіти	7	210
2.4.	Дисципліни вільного вибору студента	25	750
	Атестація	3	90
	Всього:	90	2700

6. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЗА НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРА СПЕЦІАЛЬНОСТІ 013 ПОЧАТКОВА ОСВІТА

6.1. НОРМАТИВНА ЧАСТИНА

6.1.1. ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

ЗП 1.001 «Державні стандарти та якість вищої освіти» (90 год., 3,0 кредити ЄКТС)

Метою вивчення навчальної дисципліни є надання магістрантам ґрунтовних знань з проблеми якості вищої освіти, її теоретичних та практичних аспектів.

Завдання навчальної дисципліни: забезпечення розуміння соціального змісту поняття «якість освіти», її філософського виміру; формування готовності майбутнього викладача організовувати освітній процес за вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС); з'ясування сутності базових понять якості вищої освіти (її означення, структурних компонентів, властивостей тощо); характеристика процедур і показників оцінювання якості вищої освіти; ознайомлення з переліком та змістом кваліфікацій та відповідними рівнями вищої освіти; застосування отриманих теоретичних знань на практиці для укладання професійної документації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни магістрант повинен *знати*: зміст поняття «якість вищої освіти», його філософсько-педагогічну характеристику; критерії та показники, якими визначається та оцінюється якість вищої освіти; стандарти вищої освіти; практику організації та проведення моніторингу якості вищої освіти в Україні; сукупність норм, які визначають вимоги до кваліфікаційної характеристики фахівця;

вміти: здійснювати системний аналіз освітніх процесів і явищ; реалізовувати міждисциплінарний підхід у вивченні якісних характеристик системи вищої освіти; застосовувати набуті знання в процесі організації та проведення конкретних заходів моніторингу якості вищої освіти.

У результаті засвоєння дисципліни студенти мають оволодіти такими *компетенціями*, як: *соціально-особистісні* (здатність до свідомої самоосвіти; до критики й самокритики; креативність; здатність до системного мислення; наполегливість у досягненні мети; турбота про якість виконуваної роботи); *загальнонаукові* (розуміння змісту поняття «якість вищої освіти», його філософсько-педагогічної характеристики; базові знання про стандарти вищої освіти, критерії визначення її якості, знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій; навички використання програмних засобів і навички роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси; базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для освоєння загальнопрофесійних дисциплін, а також з педагогіки та психології вищої школи, необхідні для освоєння

загальнопрофесійних дисциплін); *інструментальні* (здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою; навички роботи з комп'ютером; навички управління інформацією; дослідницькі навички); *професійні* (здатність до практичного застосування теоретичних основ професійної діяльності; уміння здійснювати системний аналіз освітніх процесів і явищ; сучасні уявлення про принципи державної політики у сфері вищої освіти, організацію освітнього процесу у вищій школі; володіння сучасними уявленнями про принципи моніторингу якості вищої освіти; знання правових основ роботи і законодавства України в галузі вищої освіти); *спеціалізовано-професійні* (уміння об'єктивно оцінювати якість вищої освіти на основі визначених критеріїв та показників; уміння використовувати стандарти вищої освіти для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів; здатність до організації та проведення моніторингу якості вищої освіти в Україні; здатність реалізовувати міждисциплінарний підхід у вивченні якісних характеристик системи вищої освіти; володіння методами організації та проведення конкретних заходів моніторингу якості вищої освіти); *інформаційні* (критичне ставлення до отриманої інформації; уміння підпорядковувати, аналізувати, систематизувати, структурувати інформаційні обсяги; усвідомлення цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі).

ЗП1.002 «Педагогіка вищої школи» (90 год., 3,0 кредити ЄКТС)

Метою вивчення навчальної дисципліни є оволодіння магістрантами знаннями в галузі теорії і практики педагогіки вищої школи, компетенціями педагогічної діяльності у вищому закладі освіти щодо виконання професійних обов'язків викладача, проведення науково-пошукової роботи, керівництва проектною діяльністю студентів.

Завдання навчальної дисципліни: аналіз закономірностей функціонування системи вищої освіти і її складових (освітній процес, управління, викладач, студент тощо); ознайомлення з інноваційними технологіями, формами організації, методами, засобами навчання, виховання, управління в системі вищої освіти; прогнозування перспектив розвитку вищої освіти в Україні в контексті інтеграції у європейський освітній простір; вивчення, аналіз та узагальнення практики, досвіду педагогічної діяльності у вищих закладах освіти та ін.

У результаті вивчення дисципліни магістранти повинні:

знати: загальні основи педагогіки вищої школи, становлення системи освіти в Україні та в інших країнах; дидактику вищої школи, процес виховання студентів, освітній менеджмент, специфіку професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи;

уміти: аналізувати політику Української держави щодо розвитку вищої освіти в історичній ретроспективі; виокремлювати принципи освіти, завдання закладів освіти (Закон України «Про освіту»); з'ясовувати призначення стандартів вищої освіти, сутність організації освітнього процесу у вищому закладі освіти (Закон України «Про вищу освіту»); досліджувати пріоритетні напрями розвитку освіти в Україні, виокремлювати тенденції підготовки

фахівців у вищій школі з погляду перспектив її удосконалення (Національна доктрина розвитку освіти); з'ясовувати напрями перетворень у галузі освіти на європейському просторі (на основі змісту Болонської декларації); аналізувати структуру підготовки фахівців у вищому закладі освіти (кількість спеціальностей, їх конкретні назви й основні спеціалізації); добирати приклади педагогічних ситуацій із діяльності вищого закладу освіти, які зорієнтовані на формування гуманістичних почуттів особистості; аналізувати типовий навчальний підручник чи навчальний посібник зі свого фаху й оцінювати його зміст із погляду врахування дидактичних вимог; складати план проведення практичного чи лабораторного заняття з окремої дисципліни, визначати його методичне забезпечення; опрацьовувати інформаційні джерела з метою ознайомлення з технологією і методикою запровадження модульно-рейтингової системи організації навчання у вищому навчальному закладі України; здійснювати педагогічний аналіз форм і засобів виховання у навчальному закладі з позицій реалізації в них принципів виховання; аналізувати дії викладачів вищої школи, які є виявом професіоналізму і педагогічної культури.

У результаті засвоєння дисципліни магістранти мають оволодіти такими *компетенціями*: здатністю до розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства, процесів глобалізації; здатністю використовувати у професійній діяльності базові уявлення про основи психології та педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості; здатністю критично оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні та інші події та явища на підставі відповідного обсягу знань; здатністю до ефективних комунікаційних взаємодій, в тому числі засобами інформаційних технологій; здатністю організувати роботу в команді; здатністю до ділових комунікацій у професійній сфері (знання основ ділового спілкування, навички роботи в команді); здатністю використовувати сучасні інформаційні та Інтернет-технології для дослідницького пошуку.

ЗП1.003 «Психологія вищої школи» (90 год., 3,0 кредити ЄКТС)

Мета навчальної дисципліни: розкрити закономірності функціонування психіки студента як суб'єкта навчально-професійної діяльності та специфіку науково-педагогічної діяльності викладача, сприяти на цій основі формуванню загальної психологічної культури та компетентності магістрантів, їх готовності до кваліфікованого професійно-педагогічного спілкування зі студентами.

Завдання навчальної дисципліни: інтеграція та систематизація набутих у процесі професійного навчання знань про психологічні передумови підвищення якості вищої освіти; опанування знань про психологічні особливості студентського періоду життя людини й усвідомлення закономірностей професійного становлення і особистісного зростання майбутніх фахівців; формування професійного мислення магістрантів, набуття ними досвіду творчого використання психологічних знань для вирішення конкретних завдань навчально-професійної та майбутньої науково-педагогічної діяльності; сприяння професійному самовизначенню та набуттю магістрантами

професійно-педагогічної ідентичності через усвідомлення психологічних особливостей науково-педагогічної діяльності та передумов її опанування.

У результаті вивчення дисципліни магістранти повинні:

знати: предмет, основні категорії, принципи та методи психології вищої школи як науки; загальні психологічні характеристики студентського віку та студентської групи; зміст і механізми професійного становлення особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою; психологічні особливості взаємодії викладача зі студентами; психологічні аспекти особистості та діяльності викладача вищої школи;

вміти: здійснювати психологічний аналіз ефективності освітнього процесу в умовах вищої школи; використовувати теоретичні знання та практичні навички із психології вищої школи для аналізу й діагностики сформованості власних професійно спрямованих якостей; укладати та проводити базове психологічного дослідження в умовах освітнього процесу ВНЗ; диференціювати прояви типових та індивідуальних психологічних особливостей студентів як суб'єктів педагогічної взаємодії у вищій школі.

У результаті засвоєння дисципліни студенти мають оволодіти такими *компетенціями:* здатністю усвідомлювати психологічні закономірності формування особистості студента в період вузівського навчання; здатністю застосовувати здобутки психологічної науки для підвищення ефективності науково-педагогічної діяльності, виховання і навчання студентської молоді; розуміння ролі психолого-педагогічної підготовки майбутнього викладача вищого навчального закладу.

ЗП1.004 «Методологія та методика наукового дослідження» (90 год., 3,0 кредити ЄКТС)

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у магістрантів систематизованого комплексу знань про загальні принципи, форми та методи проведення наукових досліджень.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є: ознайомлення із засадами організації наукових досліджень в Україні; оволодіння сучасною методологією наукових досліджень; ознайомлення з особливостями вибору напрямів наукових досліджень та визначення етапів науково-дослідної роботи; вивчення засад інформаційного забезпечення науково-дослідної роботи; ознайомлення з методами проведення теоретичних та експериментальних досліджень; ознайомлення з особливостями оформлення результатів наукової роботи; формування практичних навичок раціональної організації наукової роботи.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати: засади організації науково-дослідної роботи в Україні; теоретичні та методологічні основи наукового дослідження; особливості вибору напрямку наукового дослідження та формування етапів науково-дослідної роботи; особливості пошуку, накопичення та обробки наукової інформації; методи проведення теоретичних та експериментальних досліджень; методичні та практичні основи обробки результатів наукових досліджень; основні вимоги до

оформлення результатів проведення науково-дослідної роботи; особливості впровадження результатів наукової роботи та розрахунку ефективності науково-дослідної роботи; основні принципи організації роботи в наукових колективах;

уміти: вибирати напрями наукових досліджень та формувати етапи науково-дослідної роботи; виконувати інформаційний пошук; формувати завдання і вибирати методи теоретичних та експериментальних досліджень; виконувати розрахунки ефективності теми та результатів наукових досліджень; оформляти результати науково-дослідної роботи; організовувати роботу у наукових колективах; використовувати набуті знання в практичній педагогічній та управлінській діяльності.

У ході засвоєння навчальної дисципліни студент повинен оволодіти *компетенціями:* практичними способами пошуку наукової та професійної інформації з використанням сучасних комп'ютерних засобів, мережевих технологій, баз даних і знань; здатністю брати участь у фахових дискусіях та обговореннях, логічно аргументуючи свою точку зору, створювати наукові тексти по заданій логічній структурі; здатністю використовувати інноваційні технології у практичній діяльності; вмінням проводити теоретичний аналіз психолого-педагогічної літератури; вмінням критично оцінювати адекватність методів вирішення досліджуваної проблеми; вмінням використовувати сучасні наукові методи для вирішення дослідницьких проблем; вмінням розробляти і подавати обґрунтований перспективний план дослідницької діяльності.

6.1.2. ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

ПП2.001 «Інноваційні технології у початковій школі» (90 год., 3,0 кредити ЄКТС)

Мета вивчення навчальної дисципліни: допомогти майбутнім фахівцям зорієнтуватися в концептуальних та теоретичних положеннях інноваційних педагогічних технологій у початковій школі; сформувати готовність до впровадження сучасних технологій у практику початкової школи; сприяти оволодінню магістрантами інноваційними технологіями освітнього процесу у початковій школі.

Завдання навчальної дисципліни: ознайомити магістрантів з концептуальними та теоретичними положеннями інноваційних педагогічних технологій у початковій школі; здійснити порівняльний аналіз сучасних інноваційних педагогічних технологій у початковій школі, виявити їх фундаментальну спільність та істотні ознаки; поглибити та інтегрувати знання з педагогіки, педагогічної майстерності, навчальних технологій, методик навчання; сформувати позитивне ставлення і прагнення майбутнього фахівця до творчого оволодіння новими навчальними технологіями; вчити студентів обирати оптимальні технології навчання відповідно до індивідуальних можливостей учнів початкових класів, рівню їх підготовки, умов; орієнтувати студентів до педагогічної творчості, самостійності, дослідницької діяльності.

У результаті вивчення дисципліни магістранти повинні:

знати: особистісно-орієнтовані технології початкової школи; основи інноваційних педагогічних технологій у початковій школі – поняття, класифікації, концептуальні ідеї, цільові орієнтації, особливості змісту; структуру сучасного уроку у новій українській початковій школі; прийоми організації співробітництва на уроці; психолого-педагогічні методи дослідження і діагностики готовності молодших школярів до засвоєння нового матеріалу;

вміти: доцільно застосовувати інноваційні педагогічні технології на уроках в початкових класах з урахуванням індивідуальних особливостей молодших школярів; застосувати базові психолого-педагогічні знання для пошуку раціональних технологічних форм і методів навчання та поєднувати їх з вимогами й можливостями сучасної вищої школи; складати конспекти навчального заняття з використанням педагогічних технологій; вести самостійний пошук нової інформації з метою саморозвитку; оцінювати свою діяльність відповідно до науково-теоретичних та педагогічних знань; будувати план власної діяльності.

У результаті засвоєння дисципліни магістранти мають оволодіти такими *компетенціями*: здатністю упроваджувати сучасні навчальні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід до навчання молодших школярів у новій українській школі; здатністю до застосування знань, умінь і навичок із циклів дисциплін загальної та професійної підготовки, що є теоретичною основою побудови змісту освітніх галузей, визначених Держстандартом, задля усвідомлення їхньої реалізації в освітній галузі загалом, та окремих змістових лініях зокрема; здатністю інтегрувати теоретичний і практичний компоненти підготовки; здатністю до застосування інноваційних педагогічних технологій на уроках в початкових класах; здатністю до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування освітнього процесу в початковій ланці освіти.

ПП2.002 «Методика викладання предметів мовно-літературної освітньої галузі (120 год., 4,0 кредити ЄКТС)

Мета вивчення навчальної дисципліни: розкрити наукові основи методики викладання української мови, сформулювати психологічну, педагогічну, методичну готовність магістрантів до викладацької та науково-педагогічної діяльності.

Завдання навчальної дисципліни: систематизувати і поглибити знання з методики викладання української мови; забезпечити професійну готовність магістрантів; ознайомити майбутніх викладачів із формами, методами та прийомами навчання в умовах КМС.

У результаті вивчення дисципліни магістранти повинні:

знати: основні концептуальні засади мовної освіти в Україні, ідеї, закладені в змісті та структурі чинних програм з української мови для закладів загальної середньої освіти; загальнодидактичні та методичні принципи

навчання української мови в початковій школі, системний підхід до організації навчання, форми, методи та прийоми навчання, дидактичні засоби навчання, види та типи уроків; методику навчання грамоти, методику вивчення основних розділів курсу української мови (фонетики, орфоепії, графіки, лексикології, фразеології, будови слова і словотвору, граматики, орфографії, пунктуації), методику розвитку зв'язного мовлення, формування комунікативних умінь і навичок молодших школярів, особливості роботи над текстом;

вміти: проводити міні-дослідження, аналізувати зміст підручників різних авторів, порівнювати різні підходи до розв'язання питань навчання української мови і читання; створювати програмно-методичне забезпечення курсу методики читання, методики викладання української мови; розробляти і проводити лекції, практичні заняття з методики читання із застосуванням Smart-дошки; вибирати ефективні прийоми досягнення визначеної мети з урахуванням рівня підготовки студентів; спостерігати, аналізувати досвід викладачів, переносити ефективні прийоми та форми роботи в практику своєї педагогічної діяльності.

У результаті засвоєння дисципліни студенти мають оволодіти такими *компетенціями*, як: вміння працювати в команді, виконувати різні соціальні ролі та функції, виявляти ініціативу, брати відповідальність за доручену справу; здатність застосовувати ІКТ під час проведення уроків читання, раціонально використовувати комп'ютерні засоби у процесі розв'язання завдань, пов'язаних із пошуком, опрацюванням, систематизацією навчальної інформації, працювати із джерелами, знаходити і добирати необхідний матеріал для проведення уроку; володіння сучасною українською літературною мовою (як писемною так і усною); вміння здійснювати педагогічне спілкування з учнями, їхніми батьками та колегами, адекватно сприймати дії та вчинки співрозмовників, налагоджувати продуктивні міжособистісні стосунки, створювати у мовленнєвому середовищі сприятливий психологічний мікроклімат; уміння здійснювати самоосвітню діяльність, використовувати набутий досвід для вирішення професійних завдань; самоконтролю; активно мислити, розвивати креативність, інтелектуальну самостійність та ініціативність; удосконалювати педагогічну майстерність; володіння базовими знаннями з методики навчання літературного читання в початковій школі; вміння здійснювати навчальну діяльність, ефективно і гнучко використовувати педагогічні технології, форми, методи, прийоми і засоби під час уроків читання; здатність використовувати засвоєні знання; володіння сучасними психологічними знаннями, вміння створювати сприятливий психологічний мікроклімат на уроці; здатність враховувати особливості провідної діяльності, суперечності сензитивних періодів розвитку в груповій та індивідуальній роботі з молодшими школярами; проводити вивчення психічних процесів та індивідуально-психологічних властивостей дітей; володіння технологіями педагогічного діагностування і педагогічного прогнозування; вміння здійснювати діагностичну діяльність на основі систематичного вивчення індивідуальних особливостей молодших школярів, їхніх інтересів, потенційних можливостей і потреб в оволодінні мовленнєвими навичками; аналізувати, коригувати індивідуальний розвиток

учнів; застосовуючи різнопланові діагностичні методики; критичне оцінювання власних дій; раціональне ставлення і збереження власного здоров'я, створення сприятливого здоров'язбережувального освітнього середовища на уроках читання; піклування про фізичне, психічне і соціальне здоров'я учнів; володіння методами, прийомами і засобами формування у молодших школярів навичок усного й писемного мовлення; застосування на практиці професійних умінь і навичок для формування методичної культури, розв'язання професійних задач; ефективна організація та проведення уроків читання; інтегрування перспективних педагогічних технологій для досягнення поставленої мети; здатність на уроках читання застосовувати альтернативні педагогічні технології та сучасні методики навчання; володіння евристичними вміннями з метою продукування нових ідей, стилю педагогічної інноваційної діяльності; вміння здійснювати особистісно-орієнтовану розвивальну взаємодію, спрямовану на творче перетворення дійсності; готовність майбутнього педагога розробляти плани-конспекти і проводити уроки читання, виявляючи власну творчість.

ПП2.003 «Методика викладання предметів математичної освітньої галузі» (120 год., 4,0 кредити ЄКТС)

Мета навчального курсу: оволодіння майбутніми викладачами закладів вищої освіти методикою викладання предметів математичної освітньої галузі, сучасними навчальними технологіями для подальшого їх використання в практичній діяльності.

Завдання навчальної дисципліни: професійна підготовка студентів до опанування предметами математичного циклу дітьми молодшого шкільного віку; формувати у студентів вміння застосовувати теоретичні знання до розв'язування практичних питань; опанування студентами концептуальними і теоретичними положеннями про сучасні математичні технології в початковій школі; підготовка студента до моделювання лекції, практичного і лабораторного заняття за різними навчальними технологіями; розкрити особливості вивчення окремих питань методики; ознайомити студентів з типовими труднощами і помилками учнів та їх попередженням; формувати рефлексивну позицію, яка орієнтує викладача на усвідомлення і аналіз власної діяльності, на педагогічну творчість, самостійну дослідницьку діяльність.

У процесі вивчення дисципліни студенти повинні

знати: теоретичні основи методики викладання та навчання математики дітей молодшого шкільного віку; структуру аудиторного заняття з методики викладання та навчання предметів математичної освітньої галузі та особливості його проведення за різними методичними системами; розуміти значення, зміст, принципи, основні методи, прийоми та форми організації освітнього процесу щодо викладання початкового курсу математики; розрізняти класичні та сучасні технології, форми і засоби математичної освіти; умови здоров'язбережувальної організації освітнього процесу на уроках математики; засоби ефективності організації, контролю та управління процесом оволодіння математичною освітою;

вміти: використовувати методи і прийоми формування основних математичних знань, умінь та навичок у учнів початкових класів; визначати основні напрямки математичної роботи щодо ліквідації труднощів у навчанні; володіти сучасними технологіями навчання математики; володіти проектуванням педагогічного процесу навчання дітей математиці; удосконалювати та реконструювати математичний зміст навчального матеріалу; аналізувати вибір методів і засобів контролю, визначати критерії та показники ефективності навчальної роботи студентів; вибирати засоби стимулювання та оцінювання результатів діяльності студентів у процесі вивчення предметів математичної освітньої галузі.

У результаті засвоєння дисципліни студенти мають оволодіти такими *компетенціями*: здатністю здійснювати підготовку до аудиторного заняття (відбір змісту, вибір методів, засобів та організаційних форм навчання – індивідуальних, групових, фронтальних у відповідності з освітніми, виховними та розвивальними завданнями); володіти прийомами співпраці студента і викладача на різних етапах аудиторного заняття з методики навчання математики; здійснювати контроль навчальних досягнень студентів та оцінювати їх згідно з вимогами до усного й писемного математичного мовлення студентів; здатністю реалізовувати методику розв’язування простих і складених текстових задач, задач геометричного змісту; володіти арсеналом методичних прийомів роботи над задачами різних типів; формами та методами організації діяльності дітей під час розв’язування задач на уроці.

ПП2.004 «Методика викладання предметів мистецької освітньої галузі» (120 год., 4,0 кредити ЄКТС)

Мета навчального курсу: формування професійних якостей майбутнього викладача предметів мистецької освітньої галузі шляхом вивчення науково-теоретичних основ методики викладання образотворчого мистецтва.

Завдання: формування базових знань з методики навчання образотворчого мистецтва та його викладання; ознайомлення з інноваційними технологіями, формами організації занять, методами, засобами навчання та виховання на уроках образотворчого мистецтва в системі закладів початкової освіти; вивчення та аналіз навчально-методичних матеріалів з методик образотворчого мистецтва.

У процесі вивчення дисципліни студенти повинні

знати: методичні підходи до проведення уроків художньо-естетичного циклу в початковій школі на основі сучасних технологій навчання; основні теоретичні поняття мистецтвознавства та естетики, що стосуються специфіки візуально-просторових мистецтв; основні види та жанри образотворчого мистецтва, види образотворчої та музичної діяльності; методи, форми організації, прийоми, засоби навчання; методичну літературу з образотворчого та музичного мистецтва; методичні підходи до проведення уроків художньо-естетичного циклу в початковій школі на основі сучасних технологій навчання; художні та музичні техніки і матеріали, їх використання на уроках образотворчого та музичного мистецтва;

уміти: керувати художньо-творчим розвитком школярів на уроках та в позаурочній діяльності, виховувати в них ціннісно-світоглядні орієнтації у сфері мистецтва; здійснювати розвиток комплексу ключових, міжпредметних і предметних компетентностей у процесі опанування учнями художньої та музичної діяльності; розробляти календарно-тематичні плани, конспекти уроків різних типів з урахуванням особливостей видів художньої та музичної діяльності, самостійно виготовляти візуальний ряд до уроків; знаходити, осмислювати, опрацьовувати та свідомо використовувати науково-методичну літературу та інші інформаційні джерела у процесі самостійної педагогічної діяльності; здійснювати аналіз підручників, оцінювати їх зміст з погляду на врахування дидактичних, естетичних та виховних вимог.

У студентів мають бути сформовані такі предметні *компетентності*: здатність до застосування професійно профільованих мистецьких знань, умінь і навичок, які становлять теоретичну та діяльнісно-технологічну основу мистецької освітньої галузі загалом та окремих його змістових ліній, зокрема: образотворчо-мовленнєву – здатність розуміти і власноруч створювати художні твори, грамотно користуючись засобами художньої виразності, мовою образотворчого мистецтва (технічність і спроможність створювати образи); вербально-образну – знання певного мінімуму художніх термінів, їх значень та вміння грамотно використовувати їх у розмові й обговоренні творів мистецтва; образно-стильову – знання основних стильових напрямів у мистецтві, сукупності ознак, що дають право стверджувати про належність досліджуваного об'єкта до певного стилю, вміння за необхідності створювати об'єкти із заданими стильовими характеристиками; стратегічну – допитливість, свіжість погляду, здатність вибирати в хаосі повсякденних вражень найбільш яскраві для їхнього подальшого втілення; продуктивно-образну – здатність не лише відтворювати образ, але й підходити до його створення творчо, кожного разу вирішуючи завдання наново.

ПП2.005 «Методика викладання предметів фізкультурної освітньої галузі» (120 год., 4,0 кредити ЄКТС)

Метою вивчення навчального курсу є засвоєння студентами методичних принципів та прийомів навчання школярів початкових класів вмінням та навичкам фізичної культури.

Завдання навчальної дисципліни: ознайомлення студентів з основними принципами, концепціями навчання школярів початкових класів вмінням та навичкам фізичної культури, вдосконалення природних видів руху (ходьба, біг, стрибки, плавання тощо); висвітлення специфіки навчання школярів профілактиці фізкультурної діяльності; розкриття закономірності процесу формування рухових умінь та навичок; характеристика основ розвитку та вдосконалення рухових якостей; озброєння студентів методами формування в школярів мотивації до рухової активності.

У процесі вивчення дисципліни студенти повинні

знати: методику викладання в початкових класах вікових основ навчання рухових умінь та навичок; визначення понять «фізичні якості», «фізична

культура», «сенситивні періоди», «вікові основи», «природні види руху», «фізична підготовленість», «фізичні вправи», «загальна, моторна щільність уроку», «навантаження»; методичні принципи навчання руховим умінням та навичкам; особливості сприйняття школярами змагальних видів рухів; особливості формування мотивації школярів до рухової активності;

вміти: складати конспекти занять для школярів з фізичної культури; навчати школярів елементарним фізичним справам; оцінювати рухову активність школярів; формувати в школярів навички безпеки життєдіяльності; навчати школярів диференціювати свої рухові особливості життєзбережувальної поведінки.

У результаті засвоєння дисципліни студенти мають оволодіти такими *компетенціями*: умінням ідентифікувати, формулювати та виконувати завдання; умінням думати абстрактно, аналізувати та синтезувати; умінням використовувати навички інформаційних та комунікативних технологій; умінням бути критичним і самокритичним; умінням діяти на основі етичних міркувань; здатністю аналізувати, вибирати і тлумачити отриману інформацію з соціальної та здоров'язбережувальної поведінки школярів; здатністю розв'язувати широке коло проблем та завдань із фізичної культури школярів; здатністю організовувати спортивно-оздоровчу роботу; здатністю володіти фізкультурно-спортивними вміннями та навичками; здатністю аналізувати здорову етичну поведінку; здатністю створювати безпеку під час занять із фізичної культури; здатністю формувати у школярів мотивацію до здорового способу життя.

ПП2.006 «Методика викладання предметів інтегрованого курсу «Я досліджую світ» (180 год., 6,0 кредитів ЄКТС)

Метою навчальної дисципліни є надання студентам магістратури цілісної і логічно-послідовної системи знань про методику викладання інтегрованого курсу, формування ключових компетентностей для здійснення постійного професійно-особистісного розвитку, самовдосконалення і творчої самореалізації.

Завданням навчальної дисципліни є:

систематизація знань щодо: позиції, функцій та установок учителя початкової школи та учня початкових класів в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти; сутності понять «компетентність учителя початкової школи», «компетенції учителя початкової школи», «компетентний учитель початкової школи»; реалізація дослідницького підходу до формування ключових компетентностей; формувати готовність до структурування змісту початкової освіти на засадах інтегративного підходу у навчанні; розвивати системне мислення і позитивне емоційне ставлення до процесу пізнання; розвивати критичне мислення і уміння аргументації на підґрунті законів формальної логіки;

формування: уміння реалізовувати дидактичний зміст процесу інтеграції, що полягає у взаємозв'язку змісту, методів і форм роботи; готовність до організації освітнього процесу на засадах педагогіки партнерства, із

застосуванням компетентнісного підходу на інтегровано-предметній основі та з переважанням ігрових методів у першому циклі (1-2 класи) та на інтегровано-предметній основі у другому циклі (3-4 класи); уміння планувати та організовувати освітній процес; уміння самостійної роботи з реалізації Державного стандарту початкової загальної освіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати: основні тенденції сучасного розвитку дидактики і часткових методик; виклики до системи освіти й учителя початкової школи зокрема в умовах інформаційного суспільства; нові позиції (фасилітатор, ментор, координатор, співтворець, організатор саморозвитку на засадах рефлексії, аналітик, діагност, психолог, менеджер, розробник навчально-методичного забезпечення початкової освіти та ін.); прийоми формування основних груп (ключових, предметних, міжпредметних) компетентностей учнів початкових класів на уроках і в позаурочній діяльності;

уміти: усвідомлювати власний рівень професійної компетентності; здійснювати розробку навчально-методичного забезпечення початкової освіти; забезпечувати можливості для формування в учнів компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в соціумі; реалізовувати компетентнісний підхід в освітньому процесі; впроваджувати в практику діяльності шкіл педагогіки партнерства, яка ґрунтується на принципах гуманізму й творчого підходу до розвитку особистості.

У результаті засвоєння дисципліни студенти мають оволодіти такими *компетенціями:* здатністю упроваджувати сучасні навчальні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід до навчання окремих питань освітньої галузі початкової школи; вмінням використовувати сучасні навчальні технології під час навчання молодших школярів; вмінням застосовувати сучасні навчальні технології під час навчання учнів початкової школи предмету; вмінням реалізовувати інновації в навчанні; вмінням застосовувати передовий педагогічний досвід; здатністю педагога організовувати ефективну спільну навчально-виховну діяльність і педагогічне спілкування; здатністю співпрацювати для досягнення поставленої мети, знаходячи при цьому шляхи взаємодії зі всіма суб'єктами освітнього середовища; здатністю в будь-якій педагогічній ситуації орієнтуватися на всіх учасників освітнього середовища, приймати правильні рішення і, як наслідок, досягати поставленої мети навчання й виховання.

6.2. ВИБІРКОВА ЧАСТИНА

6.2.1. ДИСЦИПЛІНИ САМОСТІЙНОГО ВИБОРУ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

СВ1.001 «Теорія і методика виховання» (90 год., 3 кредити ЄКТС)

Метою вивчення навчальної дисципліни є розкриття теоретико-практичної основи теорії і методики виховання як науки про організацію виховного процесу у початковій школі; підготовка студентів до виховної

роботи з учнями молодшого шкільного віку; розвиток професійної готовності студентів до компетентної цілеспрямованої взаємодії з дитиною в системі початкової освіти; забезпечення принципів особистісно-орієнтованої і рефлексивно-гуманістичної співпраці і співтворчості, а також формування здібностей у майбутніх педагогів створювати моделі освітнього простору на основі професійної орієнтації в сучасних інноваційних тенденціях.

Завдання навчальної дисципліни: виявити місце виховання в цілісній структурі освітнього процесу; познайомити студентів з основними концепціями і технологіями виховання на сучасному етапі розвитку педагогічної науки і практики; познайомити з особливостями організації різних видів виховання в сучасній школі; познайомити студентів із змістом і методикою виховання у дітей культури міжнаціонального спілкування; виявити специфіку педагогічної взаємодії у вихованні; розвивати інтерес до професії вчителя; формувати у студентів вміння критично конструктивно аналізувати, оцінювати ідеї, концепції, практичну педагогічну діяльність; визначити реалізацію особистісно-орієнтованого підходу в освіті як провідного в практиці початкової школи; формувати загальну культуру студентів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Теорія і методика виховання» студенти повинні:

знати: інноваційні педагогічні системи і технології виховання учнів; основні характеристики виховання як процесу; основні концепції і технології виховного процесу; базові теорії виховання особистості; закономірності і принципи виховання; основні документи в галузі освіти; особливості використання сучасних науково обґрунтованих і найбільш адекватних прийомів, методів і засобів виховання з урахуванням індивідуальних особливостей; особливості організації взаємодії між учасниками виховного процесу; характеристику виховання як процесу формування духовних, моральних цінностей і патріотичних переконань;

вміти: обґрунтовувати і творчо використовувати різноманітні форми, методи, прийоми і засоби виховання дітей; вирішувати в теорії і на практиці традиційні педагогічні завдання і ситуації; організовувати суб'єкт-суб'єктну взаємодію учасників освітнього процесу; надавати допомогу вихованцям у вирішенні завдань соціалізації; сприяти організації культурного простору освітнього закладу; раціонально організовувати виховний процес з метою зміцнення і збереження здоров'я школярів; здійснювати систематичну роботу з самоосвіти, поповнення своїх психолого-педагогічних знань, вдосконалення професійно значущих умінь і навичок; дотримуватися права і свободи учнів, передбачені Законом України «Про освіту», Конвенцією про права дитини; оцінювати внесок педагогів минулого в розвиток педагогічної теорії і практики; оцінювати сучасні педагогічні концепції з наукових позицій.

У результаті засвоєння дисципліни студенти мають оволодіти такими *компетенціями*: здатністю управляти педагогічним колективом з метою забезпечення реалізації освітніх програм; здатністю володіти інформацією про організацію контролю за результатами виховання; здатністю систематизувати знання про сутність змісту і структуру цілісного педагогічного процесу

освітньої установи; здатністю до взаємодії з дітьми на основі гуманістичних принципів і особистісно-орієнтованому підході; здатністю до діагностики особистісних характеристик випускників школи.

СВ1.002 «Організація і управління освітнім процесом у початковій школі» (120 год., 4,0 кредити ЄКТС)

Мета навчальної дисципліни: сприяння в орієнтуванні студентів в організації освітнього процесу, змісту, принципах та методах управління системою національної початкової освіти, ознайомленні з основними шкільними документами.

Завдання навчальної дисципліни: оволодіння теоретичними основами управління, керівництва та менеджменту сучасної української початкової школи; ознайомлення з найбільш значущими та перспективними сучасними педагогічними ідеями й теоріями організації та управлінні освітнім процесом у початковій школі; сприяння засвоєнню основних функцій, принципів та методів управління у початковій школі; ознайомлення із основними шкільними документами і формування вміння з ними працювати.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати: основи теорії управління освітою; поняття «управління», «керівництво», «менеджмент». Структуру управління освітою відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», положень про освітні заклади, особливості інспектування закладів освіти; категорії управління закладами освіти; особливості планування та обліку роботи початкової школи, внутрішнього шкільного контролю, педагогічного аналізу освітнього процесу в початковій школі; особливості методичної роботи в початковій школі; теоретичні засади інноваційної спрямованості педагогічної діяльності та наукової організації праці в початковій школі як запоруки вдосконалення освітнього процесу; законодавчі, нормативно-правові та організаційні документи, які регулюють діяльність початкової школи та інших закладів освіти;

уміти: орієнтуватися, розкривати суть і зміст основних положень теорії управління освітою; розкривати суть основних категорій теорії управління освітою та використовувати їх у педагогічній діяльності; визначати основні напрями організації методичної роботи в початковій школі; використовувати в своїй педагогічній діяльності законодавчі, нормативно-правові та організаційні документи, які регулюють діяльність початкової школи та інших закладів освіти.

У результаті засвоєння дисципліни студенти мають оволодіти такими *компетенціями*: здатністю аналізувати досягнення сучасної психолого-педагогічної науки з питань управління; здатністю організовувати методичну роботу в школі; здатністю прогнозувати і планувати свою професійну діяльність; здатністю узагальнювати і впроваджувати передовий педагогічний досвід; здатністю оперувати термінологією.

6.2.1. ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА

ВВ 1.001 «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» (150 год., 5,0 кредитів ЄКТС)

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у майбутніх вчителів початкової школи мовних/мовленнєвих компетенцій у сфері професійного спілкування, навичок практичного володіння іноземною мовою в обсязі фахової тематики.

Завданнями навчальної дисципліни є: оволодіння навичками читання та реферування оригінальної загальнонаукової та фахової літератури; формування необхідного рівня комунікативної компетенції для здійснення спілкування з загальних питань за фахом та в межах загальнозжовжених норм під час закордонної подорожі; опанування фонетичним мінімумом, який повинен забезпечити правильну артикуляцію звуків та відповідне інтонаційне оформлення мовлення; ознайомлення з оформленням різних видів листів, діловою документацією; написання особистих та нескладних ділових листів й творів.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати: лексику розмовних тем, які вивчаються та граматичний матеріал в обсязі, передбаченому програмою курсу: рід та число іменників; значення та синтаксичні функції дієслова; модальні дієслова; невизначений та визначений артикль; теперішній, майбутній та минулий часи груп Indefinite, Continuous, Perfect; лексику фахових тем на базі основних підручників; професійну термінологію; стилістичні особливості мови оригінальної загальнонаукової та фахової літератури; етикет спілкування з колегами і клієнтами; фонову інформацію соціокультурного змісту;

вміти: читати частково адаптовані тексти за фахом із різною цільовою настановою; висловлювати свою думку в бесіді за темою, користуючись новими лексичними одиницями, розуміти іншомовний текст з 30% незнайомих слів та висловлювати свою думку в письмовій формі; вилучати необхідну інформацію та інтерпретувати її у відповідній формі (реферат, анотація, відповіді на запитання до тексту, переказ і т. ін. у письмовій або усній формі); використовувати у своїй практичній діяльності інформацію, здобуту у відповідних іншомовних джерелах; виступити з короткою доповіддю на задану тематику, дотримуючись елементарних правил презентації; висловитися за професійною тематикою, використовуючи лінійний послідовний стиль представлення інформації; враховувати, що під час своєї майбутньої професійної діяльності їм доведеться перекладати з англійської та на англійську мову, користуючись знаннями, отриманими протягом вивчення курсу.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни магістранти мають оволодіти такими *компетенціями*, як: *мовна* (засвоєння фонетичного, граматичного, лексичного матеріалу в межах передбаченої програмою тематики, необхідного для реалізації комунікативного наміру у відповідних сферах і ситуаціях спілкування, розвитку уміння та навичок читання адаптованих та оригінальних текстів, здатності точно й адекватно розуміти

текст); *мовленнєва* (розвиток умінь і навичок монологічного, діалогічного та писемного мовлення, формування у студентів релевантної комунікативної ситуації мовленнєвої поведінки, формування уміння сприймати та розуміти монологічні та діалогічні висловлювання носіїв мови в межах соціально-побутової, сімейної, соціально-культурної тематики в середньому темпі мовлення); *лінгвосоціокультурна* (оволодіння лінгвокраїнознавчими, соціокультурними і соціально-психологічними навичками, знаннями та вміннями, які забезпечують здатність та готовність особистості до міжкультурного діалогу; формування толерантності); *комунікативно-професійна* (формування елементарних навичок комунікативної поведінки у сфері професійного спілкування (відповідно до сфери спілкування); *світоглядна* (цілісне уявлення про майбутню професію: здатність до соціальної, професійної, науково-дослідної діяльності; спроможність працювати в колективі з урахуванням різних світоглядних позицій); *комунікативна* (прагнення до вияву та розвитку комунікативних здібностей; позитивна внутрішня мотивація до міжособистісної комунікації; знання соціопсихологічних основ комунікативної взаємодії; уміння використовувати під час професійного мовлення методи риторичного аргументування, принципи безконфліктного спілкування, прийоми активізації уваги слухачів); *інформаційна* (критичне ставлення до отриманої інформації; уміння підпорядковувати, аналізувати, систематизувати, структурувати інформаційні обсяги; усвідомлення цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі).

ВВ 1.002 «Практичний курс з іноземної мови» (120 год., 4,0 кредити ЄКТС)

Мета навчальної дисципліни: формування необхідної комунікативної компетенції в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній та письмовій формах, навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами вчителя початкових класів, оволодіння новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела.

Завдання навчальної дисципліни: оволодіння навичками читання та реферування оригінальної загальнонаукової та фахової (педагогічної) літератури; формування у майбутніх вчителів початкової школи необхідного рівня комунікативної компетенції для здійснення елементарного спілкування з загальних питань за фахом та в межах загальнонавчаних норм під час закордонної подорожі; опанування фонетичного мінімуму, який повинен забезпечити правильну артикуляцію звуків та відповідне інтонаційне оформлення мовлення; написання особистих та нескладних ділових листів й творів; оволодіння граматичним мінімумом, який повинен охоплювати ключові положення морфології та синтаксису та дозволяти розуміти зміст оригінальних текстів за фахом; оволодіння лексичним мінімумом в межах спеціальних фахових текстів.

У результаті вивчення дисципліни магістри повинні:

знати: лексику розмовних тем, які вивчаються протягом року та граматичний матеріал в обсязі, передбаченому програмою курсу;

уміти: висловлювати свою думку в бесіді за темою, користуючись новими лексичними одиницями, розуміти іншомовний текст з 30% незнайомих слів та висловлювати свою думку в письмовій формі. При цьому студенти повинні враховувати, що під час своєї майбутньої професійної діяльності їм доведеться перекладати з іноземної та на іноземну мову, користуючись знаннями, отриманими протягом вивчення курсу.

У результаті засвоєння дисципліни магістри мають оволодіти такими *компетенціями*: *загальні* (здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; навички міжособистісної взаємодії), *мовна* (засвоєння фонетичного, граматичного, лексичного матеріалу в межах передбаченої програмою тематики, необхідного для реалізації комунікативного наміру у відповідних сферах і ситуаціях спілкування; розвитку уміння та навичок читання адаптованих та оригінальних текстів; здатності точно й адекватно розуміти текст); *мовленнєва* (розвиток умінь і навичок монологічного, діалогічного та писемного мовлення, формування у студентів релевантної комунікативної ситуації мовленнєвої поведінки, формування уміння сприймати та розуміти монологічні та діалогічні висловлювання носіїв мови в межах соціально-побутової, сімейної, соціально-культурної тематики в середньому темпі мовлення); *лінгвосоціокультурна* (оволодіння лінгвокраїнознавчими, соціокультурними і соціально-психологічними навичками, знаннями та вміннями, які забезпечують здатність та готовність особистості до міжкультурного діалогу; формування толерантності); *комунікативно-професійна* (формування елементарних навичок комунікативної поведінки у сфері професійного спілкування).

ВВ 1.003 «Методика навчання іноземної мови» (120 год., 4,0 кредити ЕКТС)

Мета курсу – сформувати в студентів магістратури професійно-методичну компетентність вчителя початкової ланки; підготувати магістрів до викладання методики навчання англійської мови у ВНЗ, проведення науково-пошукової роботи, керівництва дослідницькою роботою студентів, організації освітнього процесу у вищій школі з урахуванням світових тенденцій розвитку освіти.

Завдання курсу: показати головні компоненти теорії сучасного навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах і на цій основі навчити студентів використовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань; ознайомити студентів з сучасними тенденціями в навчанні іноземних мов як у нашій країні, так і за кордоном; розкрити суть складових частин і засобів сучасної методики як науки; спрямувати студентів на творчий пошук під час практичної діяльності; сформувати у студентів на основі засвоєних теоретичних знань професійно-методичні вміння, необхідні для плідної роботи в галузі навчання іноземних мов; залучити майбутніх викладачів до

опрацювання спеціальної науково-методичної літератури, що має стати джерелом постійної роботи над собою з метою підвищення рівня професійної кваліфікації.

У результаті вивчення дисципліни магістри повинні

знати: основні поняття і категорії методики навчання іноземних мов; навчально-методичні комплекси з іноземних мов; теорію вправ для навчання іноземних мов; сучасні підходи до формування в учнів іншомовної комунікативної компетенції; інноваційні методичні технології навчання іноземних мов; форми, види і способи контролю і оцінювання рівня сформованості мовних, мовленнєвих, лінгвосоціокультурної і навчально-стратегічної компетенцій; основні організаційні форми реалізації освітнього процесу з навчання іноземних мов і культур у закладах освіти різних типів; основи планування освітнього процесу з іноземної мови;

вміти: визначати й аналізувати цілі, зміст, принципи, методи і прийоми навчання іноземних мов; аналізувати, обирати й ефективно використовувати навчально-методичні комплекси з іноземних мов; аналізувати, обирати й ефективно використовувати вправи різних типів і видів; формувати у студентів іншомовну комунікативну компетенцію; використовувати у процесі формування іншомовної комунікативної компетенції інноваційні методичні технології; контролювати і оцінювати рівень сформованості всіх складників іншомовної комунікативної компетенції; планувати й реалізовувати різні форми організації освітнього процесу з іноземної мови.

У результаті засвоєння дисципліни студенти мають оволодіти такими *компетенціями*, як: мовна (засвоєння фонетичного, граматичного, лексичного матеріалу в межах передбаченої програмою тематики, необхідного для реалізації комунікативного наміру у відповідних сферах і ситуаціях спілкування, розвитку умінь та навичок читання адаптованих та оригінальних текстів, здатності точно й адекватно розуміти текст); мовленнєва (розвиток умінь і навичок монологічного, діалогічного та писемного мовлення, формування у студентів релевантної комунікативної ситуації мовленнєвої поведінки, формування умінь сприймати та розуміти монологічні та діалогічні висловлювання носіїв мови в межах соціально-побутової, сімейної, соціально-культурної тематики в середньому темпі мовлення); лінгвосоціокультурна (оволодіння лінгвокраїнознавчими, соціокультурними і соціально-психологічними навичками, знаннями та вміннями, які забезпечують здатність та готовність особистості до міжкультурного діалогу; формування толерантності); комунікативно-професійна (формування елементарних навичок комунікативної поведінки у сфері професійного спілкування (відповідно до сфери спілкування)); світоглядна (цілісне уявлення про майбутню професію: здатність до соціальної, професійної, науково-дослідної діяльності; спроможність працювати в колективі з урахуванням різних світоглядних позицій); комунікативна (прагнення до вияву та розвитку комунікативних здібностей; позитивна внутрішня мотивація до міжособистісної комунікації; знання соціопсихологічних основ комунікативної взаємодії; умінь використовувати під час професійного мовлення методи риторичного

аргументування, принципи безконфліктного спілкування, прийоми активізації уваги слухачів); інформаційна (критичне ставлення до отриманої інформації; уміння підпорядковувати, аналізувати, систематизувати, структурувати інформаційні обсяги; усвідомлення цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі).

ВВ2.1.001 «Інклюзивна педагогіка» (90 год., 3 кредити ЄКТС)

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування систематизованих уявлень про теоретичні, нормативно-правові засади впровадження інклюзивної форми навчання, особливості організації, проблеми і перспективи проектування інклюзивного освітнього середовища для дітей з ООП; педагогічна орієнтація магістрантів на фахову соціально-педагогічну діяльність у закладах з інклюзивною формою навчання, її зміст, специфіку та важливість у сучасному суспільстві, а також розвитку професійних морально-етичних якостей, необхідних для фахового самовдосконалення та саморозвитку майбутнього учителя, викладача.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни є: засвоєння теоретичних і практичних основ курсу; створення бази знань, умінь, навичок, необхідної для роботи в інклюзивному освітньому середовищі; підготовка фахівців до соціально-педагогічної діяльності в навчальних закладах з інклюзивною формою навчання.

У результаті вивчення дисципліни магістранти повинні:

знати: теоретико-методологічні та нормативно-правові засади інклюзивної освіти; сучасні філософські засади педагогічної діяльності в контексті інклюзії; головні професійні вимоги до фахівця, який працює у закладі з інклюзивною формою навчання; особливості розвитку дітей з особливими освітніми потребами; ефективні методи, форми та прийоми роботи з дітьми, використовуючи індивідуальний і диференційований підхід; основи роботи із сім'єю; етичні норми та правила організації навчання й виховання дітей, в тому числі з особливими освітніми потребами;

уміти: застосовувати професійні знання у практичній діяльності; здійснювати психолого-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання; використовувати ефективні стратегії взаємодії з різнопрофільними фахівцями та батьками дітей з особливими потребами; здійснювати необхідні адаптації/модифікації курикулуму й методики викладання; розробляти індивідуальні навчальні плани та програми для дітей з особливими освітніми потребами на основі визначення їхніх потреб; реалізовувати підходи диференційованого викладання та оцінювання навчальних досягнень та розвитку дітей з особливими освітніми потребами.

У результаті засвоєння дисципліни магістранти мають оволодіти такими *компетенціями*, як: здатність співчувати, співпереживати; здатність організовувати діагностичну, профілактичну, консультативну, освітню, виховну, організаційну, методичну роботу реабілітаційного та корекційного характеру; здатність налагоджувати стосунки з дітьми з ООП і членами їх сім'ї;

здатність до ефективної комунікації; здатність підбирати і застосовувати різні типи форм та методів соціально-педагогічної, корекційно-розвиткової роботи у загальному процесі роботи з дитиною з ООП; здатність до аналізу проблемних ситуацій, що виникають під час спілкування з дитиною з ООП у процесі виховання і навчання; готовність визначати загальні і конкретні завдання розвитку, навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами; здатність враховувати психологічні, вікові, індивідуальні особливості дітей та їх потреби; здатність до демонстрації ґрунтовних знань методології інклюзивної педагогіки, спеціальної та вікової психології, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості; здатність до розуміння причинно-наслідкових зв'язків й уміння їх використовувати в професійній діяльності.

ВВ2.1.002 «Психолого-педагогічний супровід інклюзивної освіти» (90 год., 3 кредити ЄКТС)

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів необхідних компетенцій для роботи з дітьми, які мають особливі освітні потреби, в умовах інклюзивного навчання та уявлень про особливості організації, нормативно-правове забезпечення психолого-педагогічного супроводу дітей із особливими освітніми потребами, проблеми і перспективи проектування інклюзивного освітнього середовища.

Завдання: систематизувати знання студентів щодо інклюзивного навчання; особливостей організації навчання в інклюзивному класі; стратегій надання психолого-педагогічної підтримки дітям із особливими освітніми потребами; умов та практичного застосування міждисциплінарного підходу в інклюзивній освіті; сформувати навички роботи в команді, розвивати вміння у використанні інноваційних технологій, спрямованих на ефективну організацію психолого-педагогічного супроводу учнів в інклюзивному класі; формувати навички використання універсального дизайну в освіті; сприяти формуванню цінностей інклюзивної освіти, баченню інклюзії як частини корпоративної культури навчального закладу і громади загалом.

У результаті вивчення дисципліни магістранти повинні:

знати: нормативно-правові засади психолого-педагогічного супроводу дітей із особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного закладу; головні вимоги до професійних якостей педагога інклюзивного класу; завдання та програму психолого-педагогічного супроводу; особливості командної роботи; стилі індивідуального навчання дітей з особливими освітніми потребами;

уміти: застосовувати набуті знання у практичній діяльності; здійснювати керований психолого-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами в інклюзивному закладі; здійснювати індивідуальний підхід у навчанні й вихованні дітей з особливими освітніми потребами.

У результаті засвоєння дисципліни магістранти мають оволодіти такими компетенціями, як: загальнокультурними: володінням практичними способами пошуку наукової і професійної інформації з використанням сучасних

комп'ютерних засобів, мережевих технологій, баз даних і знань; здатністю брати участь у професійних дискусіях та інтерактивних обговореннях, логічно аргументуючи власну точку зору; здатністю вибудовувати соціальну взаємодію на принципах толерантності; здатністю до самовдосконалення та саморозвитку на основі рефлексії своєї діяльності; здатністю використовувати інноваційні технології в практичній діяльності; *професійними*: здатністю враховувати загальні, специфічні (при різних типах порушень) закономірності та індивідуальні особливості психічного та психофізіологічного розвитку, особливості регуляції поведінки і діяльності дитини у різні вікові періоди; здатністю розуміти високу соціальну значущість професії, відповідально і якісно виконувати професійні завдання, дотримуючись принципів професійної етики; здатністю брати участь у міждисциплінарній та міжвідомчій взаємодії спеціалістів у вирішенні професійних завдань у галузі психолого-педагогічної діяльності з метою формування системи позитивних міжособистісних стосунків, психологічного клімату та організаційної культури в освітньому закладі; здатністю організовувати міжособистісні контакти, спілкування учнів з особливими освітніми потребами та їх ровесників у процесі внутрішньошкільної інтеграції, спільну діяльність дітей та дорослих, спільну та індивідуальну діяльність дітей відповідно до вікових норм їх розвитку.

ВВ2.2.001 «Організація і управління освітнім процесом у закладах із інклюзивним навчанням» (90 год., 3 кредити ЄКТС)

Мета навчальної дисципліни: сприяння в орієнтуванні студентів в організації освітнього процесу, змісту, принципах та методах управління системою початкової освіти з інклюзивним навчанням; ознайомленні з основними документами у сфері інклюзивного навчання.

Завдання навчальної дисципліни: оволодіння теоретичними основами управління, керівництва та менеджменту закладів з інклюзивним навчанням; ознайомлення з передовими педагогічними ідеями й теоріями організації та управління освітнім процесом у закладах з інклюзивним навчанням; сприяння засвоєння основних функцій, принципів та методів управління у інклюзивній школі.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати: основи теорії управління освітою; поняття «управління закладом з інклюзивним навчанням», «керівництво», «менеджмент в інклюзивному закладі». Структуру управління освітою відповідно до Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту», положень про порядок організації інклюзивного навчання, особливості надання методичної допомоги; категорії управління закладами освіти з інклюзивним навчанням; особливості планування та обліку роботи початкової школи, внутрішнього шкільного контролю, педагогічного аналізу освітнього процесу в початковій школі; особливості методичної роботи в школі з інклюзивним навчанням; законодавчі, нормативно-правові та організаційні документи, які регулюють діяльність інклюзивних закладів освіти;

уміти: орієнтуватися, розкривати суть і зміст основних положень теорії управління освітою; розкривати суть основних категорій теорії управління закладами з інклюзивним навчанням; визначати основні напрями організації методичної роботи в інклюзивній школі; використовувати в своїй педагогічній діяльності законодавчі, нормативно-правові та організаційні документи, які регулюють діяльність інклюзивних закладів освіти.

У результаті засвоєння дисципліни студенти мають оволодіти такими *компетенціями*: здатністю аналізувати досягнення сучасної психолого-педагогічної науки з питань управління інклюзивним закладом; здатністю організовувати методичну роботу в школі з інклюзивним навчанням; здатністю прогнозувати і планувати свою професійну діяльність; здатністю узагальнювати і впроваджувати передовий педагогічний досвід у сфері інклюзивної освіти.

ВВ 2.2.002 «Освітній менеджмент» (90 год., 3 кредити ЄКТС)

Метою вивчення дисципліни «Освітній менеджмент» є залучення магістрантів до оволодіння компетенціями управлінської діяльності в освітньому закладі; ознайомлення їх із стратегією та тактикою управління організацією та власним професійним вдосконаленням; надання їм знань щодо методології, методики та інструментарію управлінської діяльності менеджера освіти; формування у магістрантів знання понятійного апарату та технологій; вироблення практичних умінь аналізувати, проектувати і здійснювати самоуправління та управління освітнім закладом.

Завдання навчальної дисципліни: сформулювати поняття про освіту в Україні як цілісну систему; аналіз теорій менеджменту освіти; ознайомлення із принципами, функціями, методами, завданнями менеджменту освіти; показати ієрархію основних рівнів управління освітою, визначити їх основні характерні ознаки; ознайомити з основними положеннями директивних і нормативних документів, що регламентують діяльність органів управління освітою; дати поняття щодо основних типів закладів освіти; показати особливості управління освітою в умовах соціально-економічних перетворень в Україні; визначити разом зі студентами основні напрями поліпшення управління освітою.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати: поняття про систему, основні види і типи систем, їх властивості та ознаки, класифікації; поняття про соціальну систему, види соціальних систем; «системи» і «системний підхід»; поняття «управління», основну мету та завдання управління; функції управління; основні компоненти системи «управління освітою»; структуру системи освіти в Україні, закономірності, принципи, методи та форми управління освітою; особливості управління освітніми організаціями; зарубіжні та вітчизняні теорії управління; сутність менеджменту освіти; теоретичні основи планування, організації та управління закладом освіти, органи управління; закономірності, принципи, функції, завдання менеджменту освіти; зарубіжні та вітчизняні моделі менеджменту; роль керівника в управлінській системі освіти;

уміти: аналізувати політику Української держави щодо розвитку освіти; вміти визначати сильні та слабкі сторони освітніх систем зарубіжних країн; аналізувати, відзначати, ефективні управлінські моделі в освітніх шляхах; користуватись визначеннями та змістом теорії освітніх систем; визначати мету, завдання та методи управлінської діяльності керівника освітнім закладом; застосовувати на практиці ефективні управлінські моделі та технології в діяльності освітнього закладу; користуватись теорією комунікацій спілкування; вибудовувати власний імідж успішного менеджера та імідж очолюваного освітнього закладу.

У результаті засвоєння дисципліни студенти мають оволодіти такими *компетенціями*: здатністю з'ясовувати напрями перетворень у галузі освіти на європейському просторі (на основі змісту Болонської декларації); моделювати процеси створення та функціонування навчального закладу; підготувати до ліцензування, атестації та акредитації заклад освіти; визначати мету, завдання діяльності закладу, установи; визначати зміст і структуру діяльності закладу, установи; розподілити службові повноваження між працівниками закладу, установи; підготувати статут, положення закладу, установи; планувати роботу закладу, установи; використовувати наукові методи аналізу; складати аналітичні документи (довідки, акти, службові записки тощо); розробляти методики контролю за станом діяльності; розробляти стратегію діяльності; працювати над підвищенням рівня професійної компетентності (власним і своїх підлеглих).

ВВ2.3.001 «Спеціальна педагогіка» (90 год., 3 кредити ЄКТС).

Мета курсу – ознайомити студентів із підходами держави і суспільства до організації освіти дітей, які мають суттєві недоліки психофізичного розвитку; основними поняттями спеціальної педагогіки; особливостями і закономірностями розвитку різних категорій осіб з різними порушеннями; комплексним діагностичним обстеженням дітей та комплектуванням освітніх установ для них; диференційованими та індивідуальними механізмами і прийомами корекційного навчання і виховання кожної з категорій дітей.

Завданнями курсу є:

- сформувати позитивне професійне та загальнолюдське ставлення до осіб з порушеннями психофізичного розвитку; готовність здійснювати моніторинг їхнього розвитку, своєчасно виявляти відхилення та здійснювати правильний психолого-педагогічний супровід дітей, що потребують корекції психофізичного розвитку;
- стимулювати студентів до активної аналітико-пошукової роботи, спрямованої на визначення ефективних шляхів подолання наслідків розладів у дітей;
- навчити моделюванню, здійсненню та організації системи спеціальної допомоги дітям в діапазоні від раннього до дошкільного, від дошкільного до шкільного віку.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- предмет і завдання спеціальної педагогіки;
- види порушень психофізичного розвитку та їх причини;
- комплексну диференціальну діагностику відхилень у психофізичному розвитку;
- освітні установи для осіб з порушеннями психофізичного розвитку та їх комплектування;
- психолого-педагогічну характеристику дітей з різними порушеннями психофізичного розвитку та особливості роботи з ними в умовах корекційної та інклюзивної освіти;
- зміст і форми роботи з родинами, які виховують дітей з особливими освітніми потребами;

уміти:

- здійснювати моніторинг розвитку дітей, що мають труднощі в навчанні, та адекватно оцінювати причини, які ці труднощі спричиняють;
- своєчасно виявляти відхилення в розвитку учнів та здійснювати правильний психолого-педагогічний супровід дітей, що потребують корекції психофізичного розвитку;
- здійснювати індивідуальний та диференційований підхід до учнів з різними порушеннями в умовах інтегрованої та інклюзивної освіти на основі знань структури дефекту, соціальних умов виховання, соматичного стану, здібностей, мотиваційної, афективної, сенсорної, когнітивної сфер розвитку їхньої особистості;
- застосовувати методи психолого-педагогічного дослідження з метою визначення особливостей розвитку дітей та специфіки застосування форм та видів корекційної роботи з ними;
- визначати та удосконалювати форми та зміст корекційно-педагогічного процесу, спрямованого на подолання порушень розвитку у дітей;
- використовувати дані про закономірності розвитку дітей з різним типом дизонтогенезу при аналізі та складанні шкільних та індивідуально-корекційних програм;
- визначати прогноз інтелектуальної та особистісної динаміки розвитку дітей і згідно з даними прогнозу створювати моделі їх соціальної інтеграції;
- формувати готовність учнів до позитивної спільної взаємодії з однолітками з ООП;
- працювати з батьками дітей з ООП: надавати їм інформаційну, консультативну та методичну допомогу відповідно до особливостей розвитку дітей, умов їх виховання та оптимістичного прогнозування результатів корекційного впливу;

володіти компетенціями:

- здатністю використовувати професійно-профільовані знання для виявлення осіб з порушеннями психофізичного розвитку та відбору їх у заклади спеціальної освіти;
- здатністю використовувати професійно-профільовані знання в діагностичному обстеженні осіб з порушеннями психофізичного розвитку;

- здатністю використовувати професійно-профільовані знання у визначенні етіології, симптоматики, патогенезу, психологічних механізмів порушень психофізичного розвитку;
- здатністю використовувати професійно-профільовані знання при визначенні рівня психофізичного розвитку осіб, що потребують корекційної освіти; прогнозуванні їхніх потреб у корекційно-педагогічних, спеціальних психологічних, медичних та соціальних послугах;
- здатністю використовувати професійно-профільовані знання при здійсненні інформаційної роботи серед населення стосовно питань корекційної освіти;
- здатністю організовувати та здійснювати навчальну, корекційну, розвивальну та виховну роботу з особами, які мають порушення психофізичного розвитку з урахуванням структури порушення, вікових та індивідуальних особливостей осіб, вимог освітніх стандартів, програм навчання та виховання.

ВВ2.3.002 «Психокорекційна педагогіка» (90 год., 3 кредити ЄКТС)

Мета навчальної дисципліни: забезпечити якісний рівень професійної підготовки корекційного педагога (дефектолога), який може у відповідності з актуальними завданнями психокорекційної педагогічної науки та практики творчо і продуктивно розв'язувати комплексні корекційно-розвиткові та педагогічно-виховні проблеми спеціального навчання, особистісного становлення і соціалізації осіб із порушеннями психофізичного розвитку.

Завдання навчальної дисципліни: формування у студентів категоріальних понять прикладної психокорекційної педагогіки; забезпечення студентів знаннями теорії та практики роботи з дітьми, які мають в структурі свого розвитку інтелектуальні порушення; стимулювання студентів до активної аналітико-пошукової роботи, спрямованої на визначення ефективних шляхів подолання наслідків порушень інтелекту у дітей; навчання моделюванню, здійсненню та організації системи спеціальної допомоги дітям в діапазоні від раннього до дошкільного, від дошкільного до шкільного, від шкільного до юнацького віку; підготовка корекційного педагога до адаптаційної та реабілітаційної діяльності, яка полягає у створенні необхідних психолого-педагогічних умов для найбільш повної соціальної адаптації, інтеграції та інклюзії у суспільство дітей з інтелектуальними порушеннями.

У результаті вивчення навчальної дисципліни магістранти повинні:

знати: сучасне тлумачення поняття «психокорекційна педагогіка»; етапи становлення психокорекційної педагогіки, їх характеристики; шляхи розвитку вітчизняної психокорекційної педагогіки та її актуальні проблеми на сучасному етапі; нормативно-правову базу щодо освіти дітей із інтелектуальними порушеннями та діяльності освітніх закладів в Україні; клініко-психолого-педагогічну характеристику осіб із розумовою відсталістю; критерії відбору дітей до спеціальних закладів освіти; специфіку діяльності сучасного корекційного педагога спеціального закладу освіти; зміст та особливості побудови освітнього процесу в умовах корекційно-розвиваючого навчання

дітей із порушенням інтелекту; сучасні тенденції розвитку спеціальної освіти в Україні;

вміти: визначити причини труднощів у навчанні дітей із інтелектуальним порушенням; використовувати професійні знання, уміння й навички корекційного педагога; здійснювати моральне, правове, трудове, естетичне, фізичне, екологічне виховання дітей із інтелектуальним порушенням у відповідності з їх особистісними якостями; здійснювати корекцію психофізичних порушень учнів у освітньому процесі; обирати методи та форми навчання і виховання учнів з інтелектуальним порушенням; планувати роботу, контролювати, об'єктивно оцінювати і корегувати засвоєні учнем знання і вміння.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни студенти мають оволодіти такими *компетенціями*: здатністю визначати загальні й конкретні завдання розвитку, навчання і виховання дітей із інтелектуальним порушенням в спеціальному, інтегрованому та інклюзивному просторі; враховувати в освітньому процесі психологічні, вікові, індивідуальні особливості вихованців, а також особливості порушення; здійснювати, враховуючи спеціальні дидактичні принципи, керівництво пізнавальною діяльністю розумово відсталих дітей, давати адекватну оцінку їх діяльності; використовувати адекватні віковим, компенсаторним і психологічним можливостям способи, прийоми виховання; методично грамотно проводити корекційні заняття та заходи, використовуючи при цьому спеціальні прийоми та засоби навчання і виховання; проявляти творчість при проведенні корекційної роботи з дітьми із інтелектуальним порушенням.

ВВ2.4.001 «Педагогічна діагностика навчальних досягнень молодших школярів» (90 год., 3 кредити ЄКТС)

Мета курсу – ознайомлення студентів із змістом, завданнями і функціями діагностичної діяльності вчителя початкової школи в умовах інтегрованого тематично-проектного навчання; діагностичними методиками вивчення особливостей навчально-пізнавальної діяльності учнів молодшого шкільного віку; засвоєння студентами особливостей педагогічної діагностики навчальних досягнень учнів початкової школи, сучасних підходів до оцінювання навчальних досягнень молодших школярів.

Завданнями курсу є: ознайомити студентів з основними поняттями та категоріями педагогічної діагностики; з історією становлення теорії і практики оцінювання знань учнів початкової школи в зарубіжній та вітчизняній педагогіці, сучасними підходами до оцінювання навчальних досягнень молодших школярів; особливостями контролю в початковій школі, його завданнями, функціями, принципами організації; сприяти оволодінню студентами особливостями педагогічної діагностики навчальних досягнень учнів початкової школи, навичками діагностичного обстеження рівня навчальних досягнень молодших школярів; формувати вміння розробляти тестові завдання з предметів початкової школи та використовувати їх в

навчальному процесі; застосовувати знання з педагогічної діагностики знань молодших школярів у теорії та практиці педагогічної діяльності.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати: науково-понятійний апарат педагогічної діагностики, контролю, оцінювання і моніторингу якості освіти; принципи, функції, методи педагогічної діагностики навчальних досягнень учнів; особливості педагогічної діагностики навчальних досягнень учнів початкової школи; історію становлення теорії і практики оцінювання знань молодших школярів в зарубіжній та вітчизняній педагогіці; сутність, зміст, структуру, функції контролю в освітньому процесі української школи; види, методи і форми контролю навчальних досягнень молодших школярів; сучасні підходи до оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи; критерії та рівні оцінювання навчальних досягнень молодших школярів; особливості застосування тестового контролю навчальних досягнень в початковій школі; форми тестових завдань, основні етапи їх розробки; процедуру проведення педагогічного тестування;

уміти: організовувати контроль і діагностику навчальних досягнень молодших школярів; використовувати різні види контролю знань молодших школярів; застосовувати ефективні методи і форми контролю навчальних досягнень молодших школярів; розробляти тестові завдання з предметів початкової школи (визначати мету розробки і застосування тесту, розробляти специфікацію тесту, вибирати форми тестових завдань і розробляти їх зміст); проводити тестування навчальних досягнень молодших школярів та аналізувати його результати; застосовувати знання з педагогічної діагностики знань учнів у теорії та практиці педагогічної діяльності.

У результаті засвоєння дисципліни студенти мають оволодіти такими *компетенціями*: здатністю в опануванні сучасною теорією освітніх вимірювань та практичними прийомами підготовки, організації та проведення педагогічних вимірювань; формулювати, добирати варіанти відповідей завдань та описувати тестові завдання; застосовувати як зовнішні готові, так і власно розроблені методи оцінювання; аналізувати та розробляти методичну супровідну документацію; визначати якість навчальних досягнень учнів.

ВВ2.4.002 «Моніторинг навчальної діяльності молодших школярів» (90 год., 3 кредити ЄКТС)

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування компетентностей майбутніх вчителів початкової школи з питань педагогічного оцінювання, ознайомлення з методиками створення та використання тестового інструментарію для оцінки якості освіти, з сучасними програмами національних і міжнародних порівняльних досліджень якості освіти.

Основними *завданнями* дисципліни є вивчення теоретичних основ педагогічних вимірювань; класичних та сучасних моделей тестування, статистичних методів параметризації тестів, конструювання тестів та тестових завдань, комп'ютерних засобів тестування, моніторингу якості освіти в Україні та світі, а також методики навчання освітніх вимірювань.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати: науково-понятійний апарат педагогічного оцінювання, моніторингу якості освіти, тестування; нормативні документи, які регламентують проведення моніторингу якості освіти та структуру і зміст завдань оцінювання; основні види та методи педагогічного оцінювання; психологічні та педагогічні аспекти і особливості процедури проведення педагогічного оцінювання, тестування; дидактичні принципи контролю навчальних досягнень, форми і методи його проведення та організації; національні системи моніторингу якості початкової освіти; міжнародні моніторингові порівняльні дослідження якості початкової освіти; сучасні програми та результати національних і міжнародних порівняльних досліджень якості початкової освіти;

уміти: розробляти тестові завдання; проводити експертизу форми та змісту тестових завдань і доопрацьовувати їх за результатами експертизи; визначати рівень досягнень особи, що тестується, незалежно від результатів інших; здійснювати диференціацію тестованих за результатами виконання тестів.

У результаті засвоєння дисципліни студенти мають оволодіти такими *компетенціями:* здатністю застосовувати нові інтерактивні технології здійснення моніторингу якості початкової освіти; здійснювати моніторинг якості початкової освіти з урахуванням компетентнісного підходу; конструювати систему проведення моніторингу якості початкової освіти; конкретизувати основні теоретичні ідеї моніторингу якості початкової освіти на методичному рівні; узагальнювати дидактичні і методичні знання й вміння, проводити контроль і оцінку і синтезувати їх в інтегративну цілісність професійної компетентності; аналізувати власну педагогічну діяльність; коригувати навчальну діяльність у зв'язку з результатами експериментальних досліджень; проектувати процес самовдосконалення професійної підготовки.

ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА

ПР1 «Педагогічна практика» (180 год., 6,0 кредитів ЄКТС)

Метою педагогічної практики є ознайомлення магістрів із специфікою роботи учителя початкових класів у закладі загальної середньої освіти, із сучасними методами, засобами та технологіями професійної діяльності учителя у початковій школі; закріплення професійних умінь організації навчальної, позакласної, діагностичної роботи з молодшими школярами у школі; підготовка магістрів до самостійної роботи в школі, до виконання функцій класного керівника, самостійного проведення уроків (в тому числі відкритих, інтегрованих) в початкових класах; формування навичок педагогічного спілкування й професійної рефлексії.

Основними *завданнями* практики є: узагальнення теоретичного й практичного психолого-педагогічного знання та його застосування у самостійному розв'язанні педагогічних завдань; набуття магістрами професійної компетентності щодо організації освітнього процесу у початковій школі,

побудови партнерських відносин з усіма учасниками педагогічного процесу, використання творчого, особистісно зорієнтованого, компетентнісного підходів у практичній роботі з молодшими школярами; оволодіння інноваційними методами, формами, засобами, технологіями роботи з молодшими школярами в закладах освіти різних типів, методиками навчання предметів освітніх галузей початкової школи, специфікою роботи з учнями в інклюзивних класах; вироблення умінь налагоджувати контакт із молодшими школярами, створювати сприятливі умови для їх всебічного розвитку, сприяти комфортному психологічному клімату у дитячому колективі, а також виявляти психологічні й педагогічні проблеми учнів в процесі навчання, виробляти оптимальні й із урахуванням індивідуальних особливостей дітей шляхи вирішення таких проблем; вироблення умінь здійснювати самоконтроль, самоаналіз та об'єктивну самооцінку власної педагогічної діяльності;

У результаті проходження педагогічної практики магістри мають:

знати: мету, завдання, специфіку роботи учителя початкової школи у закладі загальної середньої освіти, діяльності класного керівника; законодавчу базу початкової освіти; вікові особливості молодших школярів та методики їх навчання у початковій школі;

вміти: провадити навчальну діяльність у початкових класах закладу загальної середньої освіти, планувати та реалізовувати навчально-виховну роботу з молодшими школярами; діагностувати готовність дітей до навчання у школі, проводити психолого-педагогічні заходи щодо адаптації дітей до навчання у школі; реалізовувати партнерський підхід у роботі з батьками учнів та адміністрацією школи; здійснювати самоаналіз власної професійної діяльності.

За результатами проходження навчальної психолого-педагогічної практики студенти мають оволодіти такими *компетенціями*, як: здатність організовувати навчально-виховний процес у початковій школі, складати плани уроків та проводити уроки з урахуванням індивідуальних особливостей, різних умов навчання і рівня підготовки учнів; здатність обирати ефективні засоби, форми і методи досягнення навчально-виховних цілей, активізації пізнавальної активності, розвитку творчих здібностей молодших школярів; здатність враховувати у професійній діяльності учителя особливості соціального та психологічного розвитку дітей молодшого шкільного віку; здатність розуміти відповідальність за збереження життя і здоров'я учнів в процесі навчання й виховання у школі; здатність налагоджувати партнерські відносини з дітьми та їх батьками, колегами; спроможність виявляти гуманність, повагу до учнів; здатність застосовувати теоретичні знання на практиці; здатність до самоаналізу власної професійної діяльності.

ПР2 «Управлінська практика» (180 год., 6,0 кредитів ЄКТС)

Метою управлінської практики магістрів є формування професійної компетентності щодо організації, координування та керування освітнім процесом у початковій школі, забезпечення дотримання всіма учасниками навчально-виховного процесу всіх вимог до провадження освітньої діяльності у

закладі загальної середньої освіти, забезпечення якості та успішності навчання учнів, комфортних та безпечних умов для всебічного розвитку дітей у школі.

Основними *завданнями* практики є: оволодіння магістрами уміннями й навичками управління освітнім процесом у початковій школі, організації позакласної виховної роботи з дітьми, співпраці з батьками учнів, педагогами; набуття умінь організації та проведення відкритих уроків й виховних занять, педагогічних нарад у школі, батьківських зборів, засідань методичних об'єднань, тренінгів та семінарів професійного зростання педагогів; вироблення умінь та навичок аналізу освітньої діяльності у закладі освіти та визначення стратегій його модернізації й розвитку.

У результаті проходження практики магістри мають:

знати: основи менеджменту в освіті; специфіку організації і керівництва освітнім процесом у початковій школі; особливості роботи учителя у початковій школі; варіативні форми, методи та прийоми навчальної та виховної роботи з молодшими школярами.

вміти: організовувати й керувати освітнім процесом у загальноосвітній школі; здійснювати координацію педагогічних зусиль всіх учасників педагогічного процесу задля забезпечення сприятливих умов навчання і виховання учнів у школі; обирати результативні засоби співпраці з учнями, їх батьками та педагогами; аналізувати діяльність школи, окремі уроки та позакласні виховні заходи; впроваджувати у педагогічну практику інноваційні технології навчання, передовий педагогічний досвід роботи з дітьми в умовах школи; працювати з навчальними програмами, підручниками, посібниками, методичною літературою; підвищувати власну професійну компетентність та мотивувати на професійну освіту та самовдосконалення педагогів.

За результатами проходження управлінської практики студенти мають оволодіти такими *компетенціями*: здатністю виступати організатором, керівником освітнього процесу у закладі середньої освіти; здатністю провадити навчальну й виховну діяльність у початковій школі, організовувати та проводити уроки й виховні заходи; здатністю створювати комфортні умови навчання та розвитку для учнів, їх батьків та педагогів; здатністю аналізувати власну професійну діяльність, виробляти стратегії професійної самоосвіти й самовдосконалення; готовністю швидко й конструктивно реагувати на виникнення нестандартних педагогічних ситуацій.

ПР3 «Науково-педагогічна (дефектологічна) практика» (180 год., 6,0 кредитів ЄКТС)

Метою науково-педагогічної (дефектологічної) практики є поглиблення та закріплення студентами теоретичного психолого-педагогічного знання, розвиток дослідницьких умінь у професійній діяльності, оволодіння компетентностями самостійної наукової роботи та впровадження у педагогічну практику інноваційного наукового знання; дослідження актуальних проблем спеціальної педагогіки, організації та провадження освітнього процесу у початкових класах закладів загальної середньої освіти різних типів, в тому

числі в інклюзивних та спеціальних класах; набуття досвіду викладацької роботи у вищій школі.

Основними *завданнями* практики є: поглиблення, закріплення та інтеграція теоретичних знань і практичних умінь, одержаних студентами в процесі професійного навчання у закладі вищої освіти; закріплення професійних компетентностей та набуття практичного досвіду діяльності на посаді викладача вищої школи; формування у студентів стійкої професійної позиції, стилю поведінки та засвоєння професійної етики, інклюзивної деонтології педагога закладу загальної освіти та викладача закладу вищої освіти.

У результаті проходження практики студенти повинні:

знати: взаємозв'язки теоретичного знання та практичної діяльності у сфері початкової та спеціальної освіти; алгоритм здійснення науково-пошукової роботи, сучасні засоби оволодіння науковим знанням та його використання на практиці; специфіку здійснення наукових досліджень у сфері спеціальної освіти; сутність сучасних корекційних технологій; структуру та особливості підготовки та проведення навчальних занять у вищій школі;

вміти: узагальнювати та систематизувати напрацьований матеріал у логічну структуру науково-педагогічного дослідження; здійснювати підбір наукових джерел для проведення науково-педагогічного дослідження; чітко організовувати етапи дослідження, узагальнювати результати, обґрунтовувати висновки та отримані результати дослідження; проводити різні види навчальних занять у вищій школі, аналізувати власну викладацьку діяльність.

За результатами проходження практики магістри мають оволодіти такими *компетенціями*: формування умінь та їх вдосконалення щодо роботи із спеціальною науковою, методичною літературою та електронними інформаційними джерелами (вітчизняними, закордонними), вивчення та узагальнення психолого-педагогічного досвіду; формування умінь та навичок самостійної науково-дослідницької діяльності, визначення основних понять та структури дослідження, оформлення його результатів; формування у магістрів творчого та дослідницького підходів до професійної діяльності; використання ефективних методів педагогічних досліджень; формування умінь здійснювати самоконтроль, самоаналіз та об'єктивну самооцінку власної наукової, педагогічної діяльності; формування здатності до безперервної педагогічної самоосвіти й самовдосконалення, індивідуального стилю професійної діяльності майбутніх фахівців.

7. АТЕСТАЦІЯ магістра

На атестацію магістра з початкової освіти виноситься увесь нормативний зміст освітньо-професійної програми підготовки магістра.

Атестація здійснюється Екзаменаційною комісією згідно з вимогами до атестації після завершення навчання та повного виконання навчального плану магістра відповідної спеціальності на підставі оцінки рівня досягнення програмних результатів навчання, засвоєння здобувачем теоретичних знань та

ступеня практичної підготовки, здатності до самостійної реалізації основних видів і форм роботи викладача. Для студентів 2 курсу атестація магістра з початкової освіти здійснюється у вигляді комплексного кваліфікаційного іспиту з дисциплін спеціальності «Початкова освіта» (у формі атестаційного екзамену) та комплексного кваліфікаційного іспиту з дисциплін спеціалізації (у формі атестаційного екзамену) галузі *01 Освіта/Педагогіка* спеціальності *013 Початкова освіта*.

Присвоєння кваліфікації «магістр початкової освіти. Викладач педагогіки і методик початкової освіти, учитель початкової школи, організатор початкової освіти, учитель іноземної мови початкової школи, учитель-дефектолог» здійснює Екзаменаційна комісія, яка визначає якість професійної підготовки кожного випускника на основі суми балів за виконання завдань комплексного кваліфікаційного іспиту зі спеціальності та комплексного кваліфікаційного іспиту з дисциплін спеціалізації і вирішує питання про присвоєння йому відповідного освітнього і кваліфікаційного рівня та кваліфікації, що засвідчує документ – диплом.

У випадку невиконання однієї з вимог Екзаменаційної комісії студенту видається академічна довідка про навчання за другим (магістерським) рівнем зі спеціальності *013 Початкова освіта*, галузі знань *01 Освіта/Педагогіка*, без присудження диплому.

Заклад вищої освіти несе відповідальність за якість освітньої та професійної підготовки випускників згідно з чинним законодавством.